

Sygn. akt III KK 335/22

POSTANOWIENIE

Dnia 6 października 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 6 października 2022 r.,

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

sprawy **M. L.**,

skazanej z 62 § 2 k.k.s. i in.

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 20 grudnia 2021 r., sygn. akt IV Ka 831/19,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego

Szczecin – Centrum w Szczecinie

z dnia 17 stycznia 2019 r., sygn. akt V K 1247/17,

p o s t a n a w i a:

1) oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;

2) obciążyć skazaną kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 17 stycznia 2019 r. (sygn. akt V K 1247/17) M. L. została uznana winną czynów z art. 62 § 2 k.k.s. w zb. z art. 61 § 1 k.k.s. w zb. z art. 56 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. oraz z art. 273 k.k., za które orzeczono karę 1 roku

pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby oraz karę 500 stawek dziennych grzywny po 100 zł każda.

Wyrok ten został utrzymany w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 grudnia 2021 r. (sygn. akt IV Ka 831/19).

Kasację od tego orzeczenia wniósł obrońca skazanej, zarzucając wyrokowi:

„1. *Naruszenie art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k., tj. przepisu postępowania art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s., art. 44 § 2 k.k.s. oraz art. 121 § 1 O.p., w zw. z art. 70 § 1 O.p. i art. 70 § 6 pkt 1 O.p., stanowiące bezwzględną przyczynę odwoławczą, poprzez nieumorzenie niniejszego postępowania na tej podstawie prawnej, mianowicie uznanie, że nie nastąpiło przedawnienie karalności, mimo iż w niniejszej sprawie nie doszło, w trybie art. 70 § 6 pkt 1 O.p., do skutecznego zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego za lata 2011-2012, stosownie do orzecznictwa sądów administracyjnych, z uwagi na:*

- *instrumentalne wszczęcie niniejszego postępowania karnego skarbowego, tj. na około 3 miesiące przed upływem 5 letniego terminu przedawnienia w trybie art. 70 § 1 O.p. i jednocześnie przed wydaniem decyzji ostatecznej Organu II instancji z 28.06.2017 r., tj. w dniu 27.09.2016 r. (k. 4549), zatem kiedy nie można było przypisać oskarżonej winy, co wykluczało możliwość wszczęcia przedmiotowego postępowania karnego skarbowego o czyny z art. 56 § 1 k.k.s., które można popełnić jedynie umyślnie (art. 4 § 2 k.k.s.), podczas gdy w świetle przedmiotowego orzecznictwa Sądu Najwyższego, jak również Naczelnego Sądu Administracyjnego wszczęcie postępowania karnego skarbowego wraz z zawiadomieniem o takim wszczęciu nie może wywołać skutku w postaci zawieszenia biegu terminu przedawnienia na podstawie ww. przepisów;*
- *brak zawiadomienia pełnomocnika o zawieszeniu biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego, co spowodowało także naruszenie art. 70c O.p. poprzez jego niezastosowanie;*

2. *Rażące naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 70 § 6 pkt 1 O.p. poprzez uznanie, że:*

- *przedmiotowe zawiadomienie, w trybie art. 70c O.p., zostało prawidłowo doręczone, nadto wywołało powyższy skutek prawny (w postaci zawieszenia biegu terminu przedawnienia),*
- *nie doszło do instrumentalnego wszczęcia niniejszego postępowania karnego skarbowego i poprzez to przyjęcie, iż zawieszenie biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego było skuteczne, z pominięciem jednoznacznego orzecznictwa sądów administracyjnych w analogicznych sprawach do sprawy niniejszej;*

3. *Niewspółmierność kary z uwagi na niekaralność (k. 4592) oraz niezmiernie trudną sytuację majątkową oskarżonej, to jest liczne długi firmy „F.”, jak też problemy finansowe, w tym toczące się postępowanie sanacyjne dotyczące tej firmy, tudzież postępowanie z zakresu prawa pracy przeciwko Zarządcy Masy Upadłości M. L., a co za tym idzie ze względu na rażącą niewspółmierność orzeczonej kary.”*

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania na podstawie art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k., art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s., art. 44 § 2 k.k.s. ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja okazała się bezzasadna w stopniu oczywistym.

Jedynym zarzutem kasacyjnym, który z uwagi na treść wyroku (warunkowe zawieszenie kary pozbawienia wolności) mógł być przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego, to ten dotyczący bezwzględnej przyczyny odwoławczej. Skarżący buduje swoją argumentację wielopiętrowo, ale sprowadza się ona do przekonania, że sąd powszechny, a następnie Sąd Najwyższy powinien badać dobrą lub złą wiarę organów podatkowych podejmujących decyzje w postępowaniu podatkowym. Jak wskazał Naczelny Sąd Administracyjny „w przypadkach wątpliwych, w szczególności wówczas gdy moment wszczęcia postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe jest bliski dacie przedawnienia zobowiązania podatkowego, wyjaśnienie tej kwestii powinno znaleźć

odzwierciedlenie w uzasadnieniu decyzji podatkowej, stosownie do art. 210 § 4 O.p. Taka informacja jest konieczna, aby z jednej strony zagwarantować podatnikowi, że postępowanie podatkowe jest prowadzone w sposób budzący zaufanie do organów podatkowych, zgodnie z art. 121 § 1 tej ustawy, a z drugiej - jej zamieszczenie umożliwi dokonanie oceny prawidłowości zastosowania tej instytucji przez sąd administracyjny kontrolujący akt wydany przez organ podatkowy." (wyrok z 19.07.2022 r., II FSK 473/22, LEX nr 3398206). Ocena owej instrumentalizacji działań organów podatkowych jest zatem domeną ścieżki sądowoadministracyjnej. Sądy karne, w tym Sąd Najwyższy rozpoznający kasacje są co do zasady związane rozstrzygnięciami organów podatkowych w zakresie podejmowanych przez nie decyzji procesowych o wszczynaniu postępowań karnokarbowych. W sprawie niniejszej doszło w istocie do prawomocnego skazania, zatem nie do końca zrozumiała jest teza skarżącego o instrumentalnym wszczęciu tego postępowania. Gdyby organ podatkowy w istocie wszczął postępowanie karnoskarbowe tylko i wyłącznie, by uzyskać efekt zawieszenia przedawnienia zobowiązania podatkowego (tym samym wydłużając czas na egzekucje należności publicznoprawnej) bez uzasadnienia, to nie doszłoby do prawomocnego skazania. Instrumentalne wszczęcie należy rozumieć jako takie, które nie ma faktycznych podstaw, a nie takie, które następuje w dopuszczalnym prawem czasie i dodatkowo oparte jest na realnych podstawach.

Wobec tego nie doszło w sprawie do wystąpienia wskazywanej przez skarżącego bezwzględnej przyczyny odwoławczej.

[as]